

SVENSK
MUSIKTIDNING.

TJUGUFJÄRDE ÅRGÅNGEN

1904.

STOCKHOLM
FRANS J. HUSS.
1904.

INNEHÅLL:

Biografier.

	Sid.
Alnæs, Eyvind	121
Beck, Ellen	11
Bergenson-Söderman Erica	11
Bertram, Theodor	50, 113
Bossi, Enrico	65
Bratbost, Mikael †	89
Dvorak, Anton	73
Elgar, Edward	58
Farrar, Geraldine	66
Fleischer-Edel, Katharina	138
Flotow, von, Friedrich	9
Forsell, John	26
Grieg, Edvard	34
Günther, Julius †	49
Hagman, Carl	2
Hanslick, Edvard †	98
Hanson, Carl, F.	57
Hanson-Gray, Lilian	57
Hellström, Anna	26
Holter, Iver	75
Kjellberg, Joh. Gustaf †	114
Lange, Algot †	41
Lange-Müller, Peter, Erasmus	34
Lundqvist, Carl Fredrik	145
Massenet, Jules	137
Menzinsky, Modest	129
Monrad Cally,	33
Nordqvist, Conrad	81
Nyblom, Sven	26
Puccini, Giacomo	25
Raunay, Jeanne	17
Reinecke, Karl	105
Rung, Fredrik	18
Valentin, Karl	1

Dödsfall. Sid. 23, 55, 63, 71, 79, 87, 95, 111, 135, 143.
Dödsfall inom musik- och operavärlden 1903
Sid. 53, 60

Historia, Estetik, Teknik, m. m.

Björneborgarnes marsch. Efter en musik- och kulturhistorisk »essay» af Ernst Lagus	27
Chopin såsom lärjunge och lärare, af A. v. Winterfeld	19
De hufvudsakliga formerna för orgelmusiken och dess utveckling till Joh. Seb. Bach	114
Förteckning öfver Hector Berlioz' kompositioner, enligt Breitkopf & Härtels tyska katalog	3
Giacomo Meyerbeer, vid firandet af hans 100-åriga födelsedag, af Edv. Hanslick	90
Gralsberättelsen i Rich. Wagners »Lo-hengrin»	51
Konserthus i Stockholm	122
Musikhistoriska museet i Stockholm	12
Musiklektioner under sommarferierna	81

	Sid.
Om operetten	130, 139, 147
Om uvertyren, af Rich. Wagner	98
Operan och dess generalrepetitioner	42
Richard Wagner som revolutionär	106
Ryktbara violinmakare	107
Somnabuldansösen Madelaine. En konstens eller hypnotismens triumf? af Anteros	123
Utländsk musikrevy. Nya operor och operetter 1903	11
Verdi och Hans von Bülow. En brev-vexling	37

Musikpress, Litteratur, Kritik,

Teater och Konserter.

Från scenen och konsertsalen i hvarje nummer	
»Gerontius' dröm», oratorium af Edw. Elgar. Text af kardinal Newman	59
Grieg- och Monrad-konserternas program	59
Litteratur. Sid. 4, 29, 37, 53, 67, 84, 93, 108, 131, 148.	
Musikpressen. Sid. 4, 12, 29, 37, 45, 53, 60, 66, 76, 84, 93, 108, 115, 131, 141, 147.	
»Tosca», musikdrama af L. Illica och G. Giacosa. Musik af G. Puccini. Textinnehåll.	18
»Vikingablod», opera i 4 akter. Text af Einar Christiansen, musik af P. E. Lange-Müller. Textinnehåll	35
»Werther», lyriskt drama i 3 akter, efter Goethe af E. Blau, P. Milliet och G. Hartmann. Musik af Jules Massenet. Textinnehåll	138

Följetong, Musiknotiser, Småplock.

En första kärlek, ur Jos. Haydns lif, af Elise Polko	67, 76
En lysande stjärna, musikhistorisk novellett af M. Lorenz	43
Ett och annat från musikvärlden	118
Kvarnhjuls polkan. Ett minne —, af A. E—ll	93, 102
Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten i hvarje nummer	
Musiknotiser från våra grannland och andra land i nästan alla nummer.	
Några Liszt-minnen	13, 21
Rouget de l'Isle och Marseljäsen af E. Minstrel	115, 124, 132
Schubert och Lachner ute på »vift»	5

Annonser å sista sidan i hvarje nummer samt	119
Hvarjehanda och sentenser. Sid. 6, 23, 47, 71, 87, 103, 114, 119, 122, 124, 143.	
Prenumerationsanmälan	2, 146
Rättelser	59

	Sid.
Tillkännagifvande	23, 87
Vår musikbilaga	29

Korrespondens.

Brefkort från Berlin, af Anteros	108
» » Tyskland, af Anteros	124
Musikbref från Göteborg af H—t. 107, 123, 132, 141.	
Musikbref från England af Hildegard Werner	84
Musikbref från Italien, af Anteros	149
Musikkorrespondens från Dresden och Stuttgart af Anteros I och II	131, 140
Musikrevy från Tyskland af Anteros	52
Musiksången i Italien 1903—1904 af Anteros	75, 82
Schweiziska musikfesten i Bern, juli 1904 af O. M.	92

Porträtt.

Alnæs, Eyvind	121
Beck, Ellen	9
Bergenson-Söderman, Erica	9
Bertram, Theodor (som Hans Sachs och civil)	49, 113
Bossi, Enrico	65
Bratbost, Mikael †	89
Dvorak, Anton †	73
Elgar, Edward	57
Farrar, Geraldine	65
Fleischer-Edel, Katharina	137
Flotow, von, Friedrich	9
Forsell, John	25
Grieg, Edvard	33
Günther, Julius †	49
Hagman, Carl	1
Hanslick, Edvard †	97
Hanson, Carl	57
Hanson-Gray, Lilian	57
Hellström, Anna	28
Holter, Iver	73
Kjellberg, Joh. Gustaf †	114
Lange, Algot †	41
Lange-Müller, Peter Erasmus	33
Massenet, Jules	137
Menzinsky, Modest	129
Monrad, Cally	33, 121
Naval, Franz	1
Nordqvist, Conrad	81
Nyblom, Sven	25
Puccini, Giacomo	25
Raunay, Jeanne	17
Reinecke, Karl	105
Rung, Fredrik	17
Valentin, Karl	1

Musikbilaga.

Musikalbum XV. Innehåll: För piano 2 händer: <i>Gustaf Hägg</i> : Elegi; <i>Ignotus</i> : Gavotte; Theodor Kirchner: Caprice; Sång: <i>A. M. Myrberg</i> : Barcarole.

SVENSK MUSIKTIDNING

Nr 1.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 4 Januari 1904.

Expedition: Vallingatan 11.

Pris: Helt år 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonspris 20 öre pr petitråd.

24:e Årg.

Karl Valentin.

Då vi hafva för sed att i årgångens första nummer rikta uppmärksamheten på någon framstående person inom vår egen musikvärld, ha vi funnit anledning att i detta framhålla Musikaliska akademiens sekreterare, estetikern och tonsättaren dr Karl Valentin. Det har förekommit engång förut att vi meddelat hans porträtt med biografi, men hela fjorton år ha passerat sedan dess. Han var då ledaren af det högre musiklivet i Göteborg, men tillhör numera hufvudstaden, där han under flera år hufvudsakligen såsom musikkritiker och musiklitteratör förtjänstfullt deltagit i vårt musiklif och slutligen, som be-

Franz Naväl.

kant, fästats vid Musikaliska akademien såsom dess sekreterare och konservatorielärare.

Karl Valentin är född i Göteborg den 30 maj 1853. Efter aflagd studentexamen 1873 studerade han i Upsala till 1879, bl. a. musik för J. A. Josephson, om hvilken han, i förbigående sagdt, skrivit en sympatisk och intressant lefnadsteckning, införd i denna tidnings första nummer för fyra år sedan. Då han, såsom han säger, mer och mer insåg, "att musik var det enda, som han med lif och själ kunde ägna sig åt", gaf han de akademiska studierna på båten och lämnade Upsala 1879 om våren. Han hade dessförinnan kommit att visa en af honom skriven större komposition för Ludvig Norman, hvilken då tillrådde honom att blifva musiker och

Karl Valentin.

Carl Hagman.

resa till utlandet att studera tonkonsten. Om hösten 1879 begaf sig också Valentin till Leipzig och inträdde där vid konservatoriet, hvarest han studerade för Wenzel, Paul, Reinecke, Grill, Rust, Papperitz m. fl. Samtidigt idkade han studier vid universitetet och aflade der filosofie doktors-examen med musikens teori och historia såsom hufvudämne. Hans doktorsafhandling: "Studien über die Schwedischen Folkmelodien" är ett förtjänstfullt verk, som af fakulteten fick högsta betyget och som sedan utgafs af den ansedda förlagsfirman Breitkopf & Härtel i Leipzig. Under konservatorietiden blefvo vid en "Hauptprüfung" 1881 flere af hans kompositioner uppförda, nämligen tre af honom själf spelade pianostycken (op. 3) och tre sånger "Tagesanbruch", "Die Prinzessin" och "Wohl über Nacht", hvilka senare isynnerhet lofordas af kritiken. Vid samma tid lära *Ätta sånger* ur "Fabrendes Volk" af A. Fitger (op. 7) vara komponerade, hvilka utkommo 1886 såsom prisbelönade af Musikaliska konstföreningen.

Återkommen till födelsestaden blef Valentin 1884 dirigent för den der nybildade sångföreningen som sedan antog det förut existerande "Harmoniska sällskapets" namn. Under de 12½ år som han dirigerade detta, till sept. 1897, uppfördes en mängd större och mindre verk på dess symfoni- och körkonserter, däribland symfonier af Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, Schumann, Mendelssohn, Gade etc., förspel till "Mästersångarne", Charfreitagszauher ur "Parsifal" o. s. v.; bland körverk: Haydns "Skapelsen", Gades "Elverskud", Brahms' "Schicksalslied", Liszts "Den heliga Elisabeth" m. m. Valentin ledde också flertalet af Göteborgs Arbetareinstituts folkkonserter från deras början 1895 till och med våren 1897. Han dirigerade äfven vid dr. Aug. Lindbergs i Göteborg, Köpenhamn, Lund och Helsingborg gifna föreställningar musiken till "Peer Gynt" af Grieg, till "Brand" af Ole Olsen och till "Hamlet" af Tschai-kowsky. I Göteborg hörde till hans verksamhet hållandet af musikhistoriska föreläsningar, hvarjämte han skref musikuppsatser i "Handels- och Sjöfartstidningen". Flere konsertresor har Valentin såsom pianist företagit i Sverige, Norge och Danmark tillsammans med Marteau, Viardot, Hjalmar Frey, Elmlad.

Vid den stora skandinaviska musikfesten, som inledde utställningen i Stockholm, pingsttiden 1897, lät Valentin på en af konserterna i Musikaliska akademien, såsom dirigent för Göteborgs Harmoniska sällskap, höra en af honom komponerad damkör med piano, *Vårregn*, en anslående sång, som vann stort bifall. Samma år på hösten bosatte sig Valentin i hufvudstaden och blef medarbetare i "Svenska Dagbladet", hvars musikkritik

han skötte med stor sakkunskap och humanitet till dess han i sept. 1902 blef lärare i musikens historia och estetik vid musikkonservatoriet. Dessförinnan hade han d. 30 nov. 1901 blifvit vald till sekreterare i Musikaliska akademien.

Under senaste åren har dr Valentin hållit musikföreläsningar i Borgarskolan härstädes och anordnat musik vid skolans litteratur- och musikaftnar samt biträdt med pianoackompanjemang till förekommande sånger. Vid dessa musikaftnar ha ofta särskilda in- och utländska tonsättare varit representerade, så att det gifvits t. ex. Josephson- och Lindblad-aftnar, Wennerbergs- och Crusell-aftnar, Bizet-afton o. s. v. Under ett par år efter sin hitflyttning redigerade Valentin tidskriften "Svensk sång", innehållande musik af äldre och nyare svenska kompositioner, samt en *Populär allmän musikhistoria*, sedan särskildt utgifven i bokform, och "Fredmans epistlar" i sättning af honom. Man har också af honom en uppsats om *Pianot och dess föregångare* (Sv. Slöjdfören:s meddel. 1899) jämte åtskilliga sådana i svenska och utländska musiktidningar och tidskrifter.

Såsom tonsättare gjorde sig Valentin här först mera bemärkt genom en ståtlig *Festouverture*, uppförd på en af Meissners matinéer i Berns' salong 1886 och sedan i april följande år under komponistens egen ledning på en O. D.-matiné. I slutet af nov. 1890 uppförde Filharmoniska sällskapet härstädes hans *Brudfärd* för kör och orkester (äfven uppförd i Göteborg och Upsala), på en matiné af C. F. Lundqvist sjöng denne en hans sång med piano, *Dvärgakrig*, då tonsättaren själf ackompanjerade. Detta verk instrumenterade han sedan, hvarefter det gafs på en af kgl. teaterns symfonikonserter, i april 1899. Det har äfven uppförts i Köpenhamn och Göteborg. En annan orkester-komposition af honom är den *Festmarsch* som uppfördes vid "Pressens veckas" konsert å kungl. teatern i maj 1901. *Kantater* med orkester höra ock till V:s kompositioner; sådana ha skrifvits till och utförts vid utställningen i Göteborg, vid minnesfester öfver Victor Rydberg och Gunnar Wennerberg i sällskapet S. H. T. härstädes, m. m.

En förteckning öfver Valentinstryckta kompositioner upptager följande verk. Kompositioner med orkester: (klaverutdrag) *Adagio* för violin (op. 17), tillagnadt Henri Marteau; *Vak upp* (Oskar Fredrik — op. 19); *Festmarsch*, 4 händer (op. 29); *Kantat* vid minnesfest öfver V. Rydberg (op. 37); *Festmarsch* (vid Pressens vecka), 2 händer; För solo och manskör: *Champagne* (op. 23) och *Klockringning* (ord af Rydberg — op. 36), båda prisbelönta af Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande; För piano: *Drei Clavierstücke* (op. 3); *Canon*; *En gam-*

mal historia, *Namnsdagsbläsning* ("Svensk sång") och *Om våren* (Ett vackert stycke, lemnadt såsom bidrag till Sv. Musikt:s "Musikalbum" 1896); För en röst med piano: *Ätta sånger* (op. 7), *Ryttarens monolog* och *Landsknektens visa* (op. 9, a och b), *Tre sånger* (op. 25, "I maj", "Den långa dagen", "Den öfvergifna"), *Ett häfte sånger* (ord af Hopfen, op. 26), *Akten er* (op. 28 I), *Den lycklige* och *I midnattsstund* (op. 30, I och II), *Tre sånger* (op. 33), *Tre visor* (ord af Montgom.-Cederhjelm och v. d. Recke), *Föresats*, *Snöklockan*, "Säf, säf, susa", *April*, *Gambettas rosor*, *Du svenska sång*, *Agnes*, *I skördetid* (bidr. till Sv. Musikt:s Musikalbum 1900), *Till Österland*, *Mot aftonen*. Efter op. 9 ha de flesta af dessa kompositioner utgifvits af svenska förläggare. Valentins kompositioner vittra om goda musikstudier och utmärka sig för mindre vanlig melodisk och harmonisk uppfinning, rytmisk liffullhet och känsla för organisk formbildning.

Till ledamot i Musikaliska akademien invaldes dr Valentin 1897 och fick samma år emottaga medaljen "Litteris et artibus".

Carl Hagman

På en konsert af miss Tracey i Musikaliska akademien den 12 okt. förra året biträdde en ung tenor, som då först gjorde sig känd för vår konsertpublik. Det var den norske sångaren Carl Hagman, som vid tillfället föredrog "Laengsel" af Svendsen och Graals-arian ur "Lohengrin" samt dermed skördade särdeles lifligt bifall genom en vacker, hög och fyllig röst samt talangfullt föredrag. Det var dock ej första gången hr Hagman sjöng för en svensk publik, ty han hade sedan 1898 haft anställning vid Vasateatern och der sjungit i "Geishan" samt Erik i "Vermålingarne". Herr Hagman som nu tillhör Nationalteatern i Kristiania har börjat ett gästspel här vid kungl. teatern, och vi ha med anledning deraf velat i detta nummer meddela hans porträtt jämte några biografiska notiser.

Carl Marc Hagman är född i norska staden Larvik 1874. Sångstudier idkade han för Fritz Arlberg, hvilken tillbragte sina två sista år som sånglärare i Kristiania, der han för åtta år sedan slutade sina dagar. Hagman har i den norska hufvudstaden tagit sångundervisning äfven af fru Hildur Shirmer samt här i Stockholm för operasångaren John Forsell, under sin ofvan nämnda anställning vid Vasateatern. Såsom medlem af Fröberg'ska operasällskapet utförde han sin första operaroll, *Remendado* i "Carmen". Ett år hade han anställning vid Selanders lyriska afdelning och kom 1900 till

norska Nationalteatern. Senast har hr Hagman studerat sångkonst i England och Tyskland, särskildt der i Berlin.

Af roller och sångpartier, som tillhöra hans repertoar må för öfrigt nämnas: *Wilhelm Meister* i "Mignon", *Erik* i "Den flygande Holländaren", *Don Octavio* i "Don Juan", *Horatio* i "Svarta dominon", *Faust* i Gounods liknämnda opera, *Manrico* i "Trubaduren", *Don José* i "Carmen". På Nationalteatern har han sjungit å symfonikonserter; bl. a. med fru Ellen Gulbranson sista akten i Wagners "Siegfried".

Under senaste sommaren sjöng hr Hagman i Köpenhamn på Joachim Andersens symfonikonserter, väl emottagen af publiken och gynnsamt bedömd af kritiken. Af fru Cosima Wagner har Hagman två gånger kallats till profsjungning i Bayreuth, ett anbud, som han dock ej begagnat sig af. På sista tiden har han instuderat titelrollen i "Lohengrin", som han nu lär komma att här utföra, samt Siegmund i "Valkyrian".

Franz Navál

som med så stor framgång gästade på kgl. operan och konserterade härstädes vid samma tid för ett år sedan, låter nu ånyo höra sig här hvarför vi till erinran härom meddelat hans porträtt i detta nummer. Vi torde sedermera komma i tillfälle att intaga ett civil-porträtt af den här fortfarande uppburne sångaren.

Prenumerationsanmälan.

Sin 24:de årgång upplefver Svensk Musiktidning med detta år och anbefaller sig i våra musikvänners åtanke. Behovet äfven i vårt land af en musiktidning, tillgodoseende den allmänna musikbildningen — ej endast fackmusici af lägre eller högre ordning — är oomtvistligt, och att den plan, efter hvilken Svensk Musiktidning är redigerad, tillgodoser detta behof — nämligen af en populär-instruktiv musiktidning för den musikaliska allmänheten — tyckts bevisas däraf, att *ingen annan tidning för musik så länge existerat i vårt land eller ens i den skandinaviska norden*. Svensk musiktidning har ej gjort till sin uppgift att hos allmänheten söka tillfredsställa ett lågt begär efter pikanterier och

rafflande kritiker; den har ställt sin uppgift högre, afseende att tillgodose så väl vår konsthistoria genom *kontinuerliga uppgifter om operaverksamheten och konsertväsendet* i hufvudstaden samt genom *biografiska uppgifter* som ock att i det allmänna musikvetandets intresse meddela *notiser om musikvärldens viktigaste tilldragelser* i in- och utlandet, särskildt i *Norges, Danmarks och Finlands* hufvudstäder, *instruktiva uppsatser*, blandade med *följetongsartiklar, musikpressens alster, musikkritik etc.*, hvarigenom både *lärorikt och omväxlande innehåll* erbjudes. *Fina porträtt* till biografierna illustrera hvarje nummer.

Klart är, att rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklivet är högst och rikast utveckladt.

I det vi frambära vårt tack till dem, som hittills gynnat Svensk Musiktidning med prenumeration, hoppas vi på deras fortfarande intresse för densamma och att de äfven skola rekommendera den åt andra musikvänner.

Svensk Musiktidning utgifves 1904, såsom förut, två gånger i månaden (utom juli—augusti, »den döda säsongen») till ett pris af 5 kronor per år. *Musikbilaga* tillfaller endast *helårsprenumeranter*. Mindre än hel årgång beräknas efter lösnnummer (25 öre).

På tidningen prenumereras här å *Expeditionen, Vallingatan 11, 2 trappor*, samt i *bok- och musikhandeln*, å *posten och tidningskontor*. I *landsorten* prenumereras bäst å *posten*, då tidningen *fortast* kommer prenumeranterna till handa.

Vördsamt anhålles att *prenumeration* må ske så snart som möjligt; vid *direkt prenumeration* hos *Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm* (Vallingatan 11, 2 trappor), tillsändes tidningen prenumeranten kostnadsfritt *genast den utkommit*.

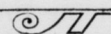
För att spara våra förra prenumeranter besvär vid prenumerationsförnyelse, sända vi dem, som förut, år-

gångens första nummer, med anhållan att de som *icke* vidare önska erhålla tidningen ville tillkännagifva detta åt budet eller å tidningsexpeditionen före andra numrets utsändande. Senast när budet kommer med andra numret torde det första återlämnas af dem som ej förnya prenumerationen; af dem, som därmed fortsätta, torde då till budet *prenumerationsavgiften* mot *kvitto* erläggas. Dem, som behålla första numret utan att afsäga sig tidningen, anse vi oss alltså få fortfarande räkna som prenumeranter å densamma.

Obs. *Musikbilaga* kommer att medfölja något af årgångens första nummer, och denna kommer att innehålla: *Pianostycken* af Gustaf Hägg, Theodor Kirchner, Ignotus samt en sång af A. M. Myrberg.

Vördsamt

Redaktionen.

Förteckning öfver Hector Berlioz' kompositioner

enligt Breitkopf & Härtels tyska katalog.

Instrumentalmusik

Symfonier. "Phantastische Symphonie" op. 14; "Trauer- und Triumpssymphonie", Op. 15; "Harold in Italien". Op. 16; "Romeo und Julie". Op. 17.

Ouverturer. "Waverley". Op. 16; "Die Vehmrichter" ("Francs-juges"). Op. 3; "König Lear". Op. 4; "Rob. Roy"; "Benvenuto Cellini". Op. 23; "Römischer Karneval". Op. 9; "Die Flucht nach Egypten". Op. 25; "Der Korsar". Op. 21; "Beatrice und Benedict"; "Die Trojaner in Karthago" (se operorna).

För ett eller flera instrument. Fuga för 2 körer med 2 mottema; Fuga med 3 tema; Träumerei und Caprice. Op. 8 a) för violin och ork., b) för violin och piano; Ländliche Serenade an die Madonna, för harmonium; Hymne zur Wandlung, f. harmonium; Toccata för harmonium; Trauermarsch (för sista scenen i "Hamlet"). Op. 18 Nr 3; Trojanischer Marsch.

Sångmusik.

Andliga verk. Resurrexit; Chor der Magier; Requiem Op. 5; Veni Creator; Tantum Ergo; Te deum op. 22; Des Heilands Kindheit (L'enfance du Christ) op. 25;

Världsliga kantater. Heroische scene; Acht scenen aus "Faust". Op. 1;

Fausts Verdammung ("Faust") op. 24; Lelio, oder die Rückkehr ins Leben (Le Retour à la vie), symfoni-kantat; Der 5 mai, op. 6; Kaiserhymne, op. 26.

Sånger med orkester.

Körsånger. Religiöse Betrachtung, Op. 18 N:r 1; Geistlicher Gesang, Op. 2 N:r 6; Helene, Op. 2 N:r 2; Lied zur Eröffnung der Eisenbahn, Op. 19 N:r 3; Ophelias Tod, Op. 18 N:r 2; Sarah im Bade, Op. 11; Hymne an das Vaterland, Op. N:r 2; Die Drohung der Franken, Op. 20 N:r 1.

För en eller två röster. Herminie; Kleopatra; Die schöne Reisende, Op. 2 N:r 4; Der junge Bretagner-Hirte Op. 13 N:r 4; Trennung, Op. 7 N:r 4; Die Gefangene, Op. 12; Zaide, Op. 19 N:r 1; Der Dänische Jäger, Op. 19 N:r 6; Ländliches Lied, Op. 7 N:r 1; Der Geist der Rose, Op. 7 N:r 2; Auf den Lagunen, Op. 7 N:r 3; Auf der Friedhöfe, Op. 7 N:r 5; Das unbekannte Land, Op. 7 N:r 6.

Sånger med piano.

Körsånger. Schattentanz, Op. 2; Kriegslied, Op. 2 N:r 3; Trinklied, Op. 2 N:r 5; Geistlicher Gesang, Op. 2 N:r 6; Ophelias Tod, Op. 18 N:r 2; Die Apotheose: Bretagnesches Lied, Op. 13 N:r 5; Die Drohung der Franken, Op. 20 N:r 1; Morgengebet, Op. 19 N:r 4; Hymne zur Einweihung des neuen Tabernakel: Der Tempel der Menschheit, Op. 28.

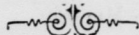
För 2 eller 3 röster. Der Bergbewohner in der Verbannung; Freundschaft, nimm wieder dein Reich; Kanon; Weine arme Colette; Helene, Op. 2 N:r 2; In der Falle, Op. 13 N:r 3.

För en röst. Die trotzig Schäferrin; "Du, welcher sie liebte"; "Der eifersüchtige Maure: Der Fischer; Liebeslied; Sonnenuntergang, Op. 2 N:r 1; Die schöne Reisende, Op. 2 N:r 4; Die Entstehung der Harfe, Op. 2 N:r 7; Adieu Bessy, Op. 2 N:r 8; Elegie, Op. 2 N:r 9; Die Gefangene, Op. 12 (med piano och violoncell).

Operor.

Benvenuto Cellini — Die Trojaner (Die Einnahme von Troja; Die Trojaner in Carthago) — Beatrice und Benedict — Recitative zu Webers "Freischütz".

En mängd bearbetningar af Berlioz' kompositioner finnas och upptagas i Br.- o. H:s katalog.

Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

för piano, två händer:

Beckman, Bror: *Strängaspelet*. Op. 12. Pris kr. 1: 50;

Eriksson, Josef: *Linnea*. Melodi Pris 60 öre;

Olsson, Otto: 6 *Akvareller*. Barcarole. Canzonetta. Pastorale. Chanson slave. Elegie. Albumblad. Pris kr. 1: 50;

d'Orso: Francesco: *Ramage d'oiseaux* (Fågelkvitter). Op. 31. Pris 1 kr.; Christiernsson, Anna: *Jäntornas Hambo*. Lektugan i Carlskrona tillägnad. Pris 60 öre;

Gustafson, Otto: *Farbror Göstas Schottisch*. Pris 50 öre;

Holtz, Victor: *På Bondvischan*. Hambopolska. Pris 75 öre;

Wahlström, Nina: *Dag och Greta*. Hambopolska. Pris 50 öre;

för en röst med piano:

Koch, Sigurd von: 6 *sånger*. Till svalan. Barnafrågor. Vaggvisa. Vårbacken. Locketoner. Solnedgång. Pris 1: 50.

"Strängaspelet" af Beckman innehåller 8, mest 2-sidiga stycken, hvart och ett med sitt motto: 1) "Ny träder sommarn i grönska", 2) Vallpojken, som såg huldran, 3) Och Halvar slipade liar i fäbodvallen. Slipstenen gnisslade och gnall i tre toner, 4) Ute regnade: Brasan brann i spisen och Halvar berättade historier, 5) Blåfjället ligger i kvällsol, 6) Här om sistens i dansen på Östervall hade han ej ens sett åt henne, 7) När natten faller på, 8) Halvars trall. Dessa motton ha fått en karakteristisk tolkning i toner. Alla styckena äro särdeles intressanta med originella melodier och harmonier, de senare ofta litet öfverraskande och gåtfulla innan man finner motivet och sammanhanget. Styckena äro af det slag att de vinna mer och mer vid förnyad genomspeling och kunna räknas till julmarknadens bästa alster. Pianostyckena af Olsson och Eriksson äro till fakturen enklare men väl skrifna och ganska underhållande. d'Orsos "Fågelkvitter" är, såsom man kan förstå af titeln ett salongsstycke med drillar och floriturer till en melodi af populär natur. Af dansmusiken påpeka vi Holtz' Hambopolska med en lustig vignett af dansande bondfolk, som svänga om utanför logen efter musik af dragspel och fiol. Häftet är på så vis ett "gesamtkunstwerk". v. Kocks sånger äro melodiska med enkelt men vackert ackompanjemang. De fyra första äro, såsom ofvan antydts, för låg röst. I den första och de tre sista råder en lyckad naturstämning. "Barnafrågor" är en växelsång mellan en moder och hennes barn i högre och lägre tonhöjd, och "Vaggvisan" är en liten täck sång.

På Wilh. Hansens förlag, Köpenhamn, har utkommit:

för en röst med piano:

SJÖGREN EMIL: *Der Gräfin Fluck* (Makans förbannelse) för Baryton oder Alt mit klavier. Op. 37 (h-e).

Album för Mandolin och Guitarr.

Ofvannämnda förträffliga komposition af Sjögren, tillägnad hr John Forsell, har till text en ballade från Tyrolen. Sången har utförts här å konserter, föredragen af hr Forsell, särskildt, såsom vi minnas å en Sjögren-konsert 1900 och med orkesterackompanjemang, väl instrumenterad af hr Tor Aulin. Sången är för låg röst och går, såsom ofvan synes, ej högre än till tvåstarka e. Sånghäftets pris är som vanligt med danska musikalier, icke utsatt.

Hansens "Album" innefattar två skilda häften, det ena för guitarr, det andra för mandolin med samma innehåll. Detta utgöres af stycken ur "Friskytten", "Den stumma", "Hvita frun", "Robert" och "Figaros bröllop" samt romanser af Fini Henriques och Peter Heise.

På C. W. V. Gleerups förlag, Lund, har utkommit:

Svensk Koralbok i reviderad rytmisk form (K. S. V:s koralbok) jämte korta notiser om melodiernas ursprung, ålder och förekomst m. m., på uppdrag af sällskapet "Kyrkosångens Vänner" centralkommitté under sakkunnig medverkan utgifven af G. T. Lundblad, centralkommitténs sekreterare. Andra förbättrade upplagan.

Denna koralbok utgör i ett band den samling, som förut medföljt tidsskriften "Kyrkosången" såsom bihang. Koralbokens innehåll är följande: Ur förordet till 1:a upplagan. — Förord till 2:a upplagan. — Kort redogörelse för de grunder, enligt hvilka detta koralverk blifvit utarbetadt. — Psalmernas fördelning i meterklasser. — Korta notiser om melodiernas ålder, ursprung och förekomst. — Psalm-melodier (själfva koralboken). — Hänvisning från svenska psalmboken till melodinumner i denna koralbok.

På Sigfus Eymundssons förlag, Reykjavik (Island) har utkommit:

Islensk Salmasönsbók af Bjarni Thorsteinsson, Prestur á Siglufirdi.

Utgifvaren af denna isländska koralbok är den Bjarne Thorstenson, präst i Siglufjord, hvars porträtt med biografi förekommer i Sv. Musikt. n:r 13, förra årgången. Han är, som der nämndes, själf tonsättare. Koralerna äro till stor del af tyskt och danskt ursprung (Hartmann, Berggren, Weyse), en del rytmiska. Bland melodierna finner man "Integer vitæ", "O sanctissima" och folkmelodier. Några messan tillhöriga responsorier finnas i slutet af boken, som er försedd med ett bihang, upptagande psalmmelodiernas ursprung.

Litteratur.

På Breitkopf & Härtels förlag, Leipzig, har utkommit:

Zeitschrift der Internationalen Musikgesellschaft. Jahrg. V. Heft 3. Dec. 1903.

Detta häfte har följande innehåll: Lionel Dauriac (Paris): Herbert Spencer et Meyerbeer — Hans Pohl (Frankfurt a. M.): Das Heidelberger Musikfest — Edgar Istel (München): Hugo Wolfs Oper "Der Corregidor" in München — Ernst Rychnovsky (Prag): "Tiefeland," von Rudolf Lothar und Eugen d'Albert — Edw. I. Dent (Cambridge): The "Birds" of Aristofanes at Cambridge — Fritz Munk (Berlin): Musik in Berlin. — Musikberichte, Vorlesungen, Nachrichten von Lehranstalten und Vereinen. Notizen, Kritische Bücherschau, Eingesandte Musikalien, Zeitschriftenschau, Mitteilungen.

Kyrkosången. Sällskapet Kyrkosångens vänner's Årsskrift. V årg., h:a 3-4, juli-december 1903, utgifven af G. T. Lundblad, centralkommitténs sekreterare.

Detta dubbelhäfte innehåller: Lif och lofsång i Guds församling. — Psalmtexten såsom hufvudsak. — Huru skola de rytmiska koralerna införas till användning i församlingen? — Allmän årssammankomst med Vesterås stiftskrets af K. S. V. — Kyrkosångsaftnar. — Göteborgs stiftskrets. — Bref från Amerika. — Vespertjänsten. — Liturgisk form för högtidlig afslutning af folkskolans läsår. — D:o vid klockringning. — "Gif akt!" till militärbefäl och undervisare i sång. — Diverse tillkännagifvanden.

"Kyrkosången", som vill verka för ett sansadt och enigt framåtskridande på de kyrkomusikaliska reformernas väg, med skön, liffull och uppbygglig kyrkosång och -musik som sitt mål, utgifves 1904 efter en något förändrad plan, utkommande i blott ett häfte, detta med större omfång än fjolårets tillsamman. En afdelning för *kyrklig konst* kommer att i den inrymmas. Bilagan lemnar fortsättning på Preludie- och Hymn-samlingarne. Årgångens pris är utan bilaga 1: 50, med sådan 3: 50.

Med ofvannämnda häfte följer som bilaga: »Samling koralpreludier, byggda på koralmotiv, utg. af G. T. Lundblad. Häft. 2 (79 sidor 8:vo).

Det Nordiske Forlag, Köpenhamn, har utgifvit:

Illustreret Musikhistorie. En Fremstilling for nordiske Læsere, af Hortense Panum og William Behrend 31-33 Levering à 1 Krone.

Denna utmärkta, väl och rikt illustrerade musikhistoria blir med näst-följande häfte afslutad. Utgifvandet har på senare år gått något trögt, och vi ha nu på en gång tre häften att anmäla, sedan det sista kom oss till handa i nov. 1902. Det första af ofvannämnda häften, Levering 31, börjar med fortsättning af Verdis biografi. Kapitlet (15) innehåller vidare "Översigt over de sidste Aartiers Musik og Musikere i Italien, Frankrig og Tyskland. — Musiken udenfor disse Hovedcentre: i Rusland, Eng-

land, Schweiz, Holland, Belgien og Böhmen. — Musikvidenskabelige For-sker og Forfattere i den nyere Tid". Detta kapitel fortsättes i följande häftet. Häft. 33 utgör ett "Tillägg", innefattande "Den nordiske Musik" af A. Lindgren, V. H. Siewers, W. Behrend (Sverige, Norge och Danmark), hvarmed i följande häftet fortsättes.

Illustrationerna i dessa häften äro följande:

H. 31. Porträtt af: Mascagni, Leoncavallo, Gounod, Bizet, César Frank, Cam. Saint-Saëns, J. Massenet, Vincent d'Indy, Ambr. Thomas, Ch. Widor, Joh. Brahms, A. Bruckner, F. Kiel, Max Bruch. — Öfriga illustrationer: Offenbach-Apotheos, V. d'Indys, Widders, Brahms' notskrift, Karikatursilhouette af Hanslick og Bruckner!

H. 32. Porträtt af: J. P. E. Hartmann (helsida), Fel. Dräseke, Max Schillings, E. Humperdinck, Eugen d'Albert, Rich. Strauss, G. Mahler, Joh. Strauss, Alexis Lvov, Glinka, Anton Rubinstein, P. Tschaiakowsky, Cesar Cui, Rimsky-Korsakow, Mich. Balakirew, Alex. Glazounow, J. Sibelius, Fr. Smetana, Anton Dworak, Arthur Sullivan, A. W. Ambros. — Öfriga illustrationer: notskrift af Dräseke, Schillings, Humperdinck, d'Albert, R. Strauss, Mahler, Glinka, Cui, Rimsky-Korsakow, Balakirew, Glazounow; en afbildning af ryska instrumentet Balalaika.

H. 33. Porträtt af: Niels W. Gade (helsida); Emil Sjögren, G. Wennerberg, Ivar Hallström, A. Hallén, W. Stenhammar, Franz Berwald, H. Alf-vén, Jenny Lind; L. M. Lindeman, Mollarguten, Erika Nissen, fru Grondahl, H. Kjerulf, Nordraak, Joh. Svendsen. Öfriga illustrationer: musik till Huldre-Lok, Halling, Bergensspringdans; Lurbläser och Langeleik (stränginstrument).

FÖLJETONG.

Schubert och Lachner ute på »vift».

Ur en gammal kapellmästares anteckningar har man följande berättelse efter Lachners muntliga meddelande under en spatsertur tillsammans med honom.

Franz Schubert och hans intimaste vän och kollega Franz Lachner spisade ofta tillsammans på något af de restauranger eller källare, som så rikligen förefinnas i Wien.

Det var en söndag, en rå och kall vinterdag i februari 1826 kort före fastan. De hade just slutat sitt middagsmål, då Schubert gjorde sin gode vän ett förslag.

"Hör, Francis, vet du hvad? — I dag ha vi en tråkig eftermiddag fram-

för oss, ska vi inte gå till Sperl på redouten (bal)? Der spelar Lachner sina stilliga valser och på vackra jäntor är der ingen brist! Alltså, till maskeradalen!"

"Ja", svarade Lachner, "det vore öfverdådigt muntert, men dertill fordras åtskilliga slantar, och min kassa är i dag uti ett miserabelt skick."

"Låt mig se", sade Schubert, småskrattande. Lachner visiterade sin portemonnaie; bara 42 kreutzer fanns i den.

"Brillant, famos!" utropade Schubert, i det han sprang upp, "så mycket har inte jag en gång; efter hvad jag förmodar består hela min kontanta förmögenhet i 33 sådana der tingestar! Det gör tillsammans 75 kreutzer, och det räcker till för att vi skola kunna riktigt kungligt amusera oss!"

"Nå nå! inte så hastigt!" svarade den mera allvarlige Lachner, "på bal vill man också äta och dricka och der fins åtskilliga flickor, som man måste vara artig emot; allt det där kostar mycket pengar!"

"Åh, prat!" fortfor Schubert, "kom, kom bara!" och så tog han Lachner under armen och drog honom ut på gatan. Under vägen gjorde de en titt in på ett kafé, och så bar det af till Sperl.

Då de inträdde i balsalen spelade Lanner just sitt "nyaste" opus: den evigt sköna "Mariavalsen". Kaleidoskopartadt rörde sig der den brokiga mängden.

"Se, Francis! der sitter ett par stilig jäntor ensamma vid ett bord, der ska vi slå oss ner; och galant mot damerna, såsom alltid, helsade han på båda med en graciös bugning. "Med er tillåtelse, sköna fröknar, vi ä' ganska trötta." De båda wienerinnorna hvisade hvarandra något i örat och gäfvö sitt bifall.

Josef Lanner, som spelade allt utan-till och hvars skarpa blick ingenting i salen undgick, bemärkte genast de "nyaste" ankomlingarne; det sista ackordet hade knappt förklingat, förr än han hastigt sprang ned för trappan till musikestraden och skyndade till sina båda "kolleger".

En hjärtlig handtryckning och högsta förvåning öfver det oväntade besöket.

"Hallå, fröken! i rapport tre friska seidler på min räkning", ropade Lanner.

"Nu, käre vicehofkapellmästare, spela upp åt oss en schnitzig vals", började Schubert, "jag har vid gud lust att riskera en liten dans med min sköna granne här; din fiol sätter lif i mina ben!"

"O, du smickrare", svarade Lanner; "jasa, du vill verkligen dansa, det fröjdar mig."

Hux flux var herr kapellmästaren midt uppe bland sina musici och gaf tecken till att börja.

"Hör då, Francis! Det är musik det! Här måste man ju hoppa omkring antingen man vill eller inte!" — "Nådig

fröken!" (I Wien är hvarje tjänstflicka vid sådana tillfällen en "nådig fröken") — "Får jag den äran?" — Den sköna nickade bifall, och i hast började Schubert svänga om med sin dam midt i högen.

Man kunde skratta sig förderfvad — den lilla tjocka figuren med det yfviga korpsvarta håret, med den stora slokhatten långt ned på nacken, de höga fadermördarne och den godt meterlånga, röd- och svartrutiga halsduken — hans dam ett hufvud högre och smal som en humlestång! Lanner sjelf deruppe kunde knappt föra stråken af skratlöst.

Om de rätta dansstegen hade Schubert ingen aning; af stark kroppskonstitution ryckte han sitt offer, en för öfrigt passabel danserska, hit och dit, så att allt måste vika undan för dem.

När Lanner slutat sin vals kom han åter med raska steg till vårt bord, der Schubert nu satt och torkade svetten ur pannan.

"Franz, du är en stor musiker, men dansare blir du aldrig", menade Lanner.

"Ä' inte nödigt heller", svarade Schubert, litet generad inför de båda damerna; "men vet du hvad, herr vice hofkapellmästare" (Den ständigt glade sångkomponisten använde ofta sådan der titulatur) — "en bön kan du väl bevilja oss: Vi, Lachner och jag skulle också vilja en gång för omvexlings skull vara med deruppe" — han pekade åt orkestern — ; vännen Lachner är ju en förträfflig violoncellist och jag spelar alten, så godt jag kan!"

Lanner tog dem båda med upp i orkestern, som räknade 14 rätt goda krafter, presenterade de båda tonhe-roerna vörtnadsfullt för sina orkester-medlemmar, hvilka genast beredde plats åt de för dem välbekanta komponisterna.

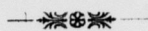
Schubert, en öfvermåttan blygsam människa, ville sätta sig vid alten.

"Nej!" utropade Lanner hastigt, "det tillåter jag inte; en mästare, som du, måste spela första fiolen!"

"Inga historier!" svarade den store Franz, "jag har aldrig i lifvet varit någon duglig fiolist."

"Gör ingenting!" utropade Lanner, "du spelar med mig och herrn der första fiolen."

Kapellmästaren gaf tecken. Schubert och Lachner rycktes så med af den i sanning geniala föredragskonsten, af Lanners eld och känslfullhet, att de så länge de lefde, när fråga var om Lanner, ej hade ord nog att berömma den öfverträffade valsspelaren och komponisten.

Bemöda dig om att spela lätta styc-ken väl, detta är bättre än att föredraga svåra.

Rob. Schumann.

Från scenen och konsert-salen.*

Kgl. teatern Dec. 18, 26. PETERSON-BERGER: *Ran* (Rikissa, Ingrid, Ran: frk Edström, fru Hellström, Jungstedt; en tärna: frk. Lindegren; Sten Folkesson, Waldemar, Ulf Tuveson, Mårten Präst, Bengt: hrr Sclergren, Ödmann, Wallgren, Stiebel, Ericson) — 19 BIZET: *Carmen*. (Don José: hr Fr. Naval, gäst; Carmen, Michaela, Frasquita, Mercedes: frk. Ekström, fru Bartels, frkn Lindegren, Hulting; Escamillo, smugglarhöfdingen, Zuniga, Morales, Remendado: hrr Wallgren, Ericson, Grafström, Mandahl, Bröderman). — 20, 28 TSCAIKOWSKY: *Eugen Onegin* (Larina, Tatjana, Olga, Filipjevna; fru Claussen, fru Lindberg, frkn Edström, Karlsohn; Eugen Onegin, Len ski, furst Gremin, en kapten, Saretzki, Triquet, Gillot: hrr Forsell, Ödmann, Wallgren, Mandahl, Söderman, Malm, Arrhenius). — 21 VERDI: *Den vilseförda* (Violetta, Flora, Anna: fru Hellström, Bartels, Mandahl; Germont, Alfred, Gaston, baron Duphol, d'Aubigny, doktor Grenville: hrr Wallgren, Ödmann, Malm, Mandahl, Sclergren, Grafström) — 27 *Vermålandin-garne* (matiné: — Anna, Erik: fröken Svårdström, hr Malm); kl. 7.30 e. m. BOIELDIEU: *Hvita frun på slottet Avenel* (Georg Brown: hr Naval gäst; Anna, Jenny, Margareta: fru Hellström, Hellström, frk Karlsohn; Gavestone, Dickson, Mac Iton: hrr Sclergren, Malm, Grafström). — 29 GOUNOD: *Romeo och Julia*: (Julia, Gertrud Stefano: frk Svårdström, fru Mandahl, Bartels; Romeo: hr Naval; Capulet, pater Lorenzo, Tybalt, greve Paris: hrr Lundquist, Sclergren, Nyblom, Arrhenius; Mercutio, Benvolio, hertigen: hrr Strömberg, Bröderman, Grafström) — 30 BIZET: *Carmen* (Don José: hr Karl Hagman, 1:a gäst-upptr; Carmen: fru Jungstedt).

Östermalsteatern. Dec. 26 *Engelbrecht och hans dalkarlar*: Musik, kompon. eller arrang. af J. N. Ahlström (matiné); kl. 7.30 e. m.: *Vermålandin-garne*. — 27 *Ljung-by horn*: Musik af J. P. E. Hartmann och N. W. Gade (Matiné).

Såsom vanligt under julhelgen har "Vermålandin-garne" äfven på kungliga teatern spelat en stor roll såsom matiné-pjes. Märkligast har där för öfrigt varit hr Navals gästspel i "Carmen", "Hvita frun" och "Romeo och Julia" samt hr Carl Hagmans första uppträdande på vår operascen. Han debuterade där såsom Don José i "Carmen". Debuten vann allmänt erkännande såsom lyckad, särskildt i afseende på den vokala framställningen, men äfven den dramatiska visade scenisk rutin och väckte intresse. Publiken ådagalade genom lifligt bifall och inropningar efter akterna sin belåtenhet med den norske sångarens prestation. Såsom Mathilda i "Wil-

* Denna redogörelse, som vi anse vara af betydelse för vår konsthistoria, fortsättes såsom förut, hufvudsakligen afseende operan och konsertväsendet i hufvudstaden. Fullständigare rollförteckning lemnas endast då en operas uppförande först nämnes i årgången; sedan angifvas blott viktigare rollbesättningar och personalförändringar. Hithörande musikkritik kan naturligtvis endast blifva kortfattad, såsom omfattande ett par veckors musiktilldragelser. Då musikkjes och dramatisk pjes stå på samma program, om nämnes endast den förra.

helm Tell" har fröken Lykseth haft ett nytt parti. Om herr Navals uppträdande denna gång få vi sedermera yttra oss. De partier han hittills utfört ha varit desamma som under förra årets gästspel.

Musiknotiser från hufvud-staden och landsorten.

Kgl. teatern. Puccinis "Tosca" repeteras flitigt och tros komma att gå öfver scenen i februari. Fru Hellström har der ett stort parti äfvensom hrr Forsell och Nyblom. Lange-Müllers "Vikingablad" står också på spellistan. I denna opera har hr Forsell, som bekant, utfört "Söskongens" roll i Köpenhamn; v. Flotows "Stradella" är snart att förvänta med herr Naval i tittelrollen. Denna opera har icke gifvits sedan sept. 1893, då herr Ödmann sjöng Stradellas, fröken Frödin (fru Lindberg) Leonoras partier. Donizettis buffa-opera "Kärleksdrycken" skall äfven återupptagas med fru Hellström som Adina, hr Stiebel som Dulcamara. Operan upptogs senast i sept. 1896 och upplefde sin 125:te föreställning d. 29 sept. Adina representerades den gången af frök. Kragballe, hr Lemon gjorde som Nemorino sitt återinträde på operan efter studievistelsen i Paris, som Belcor och Dulcamara uppträdde hrr Lejdström och Brag. "Mästersångarne" och möjligen äfven "Valkyrian" torde åter komma upp under denna termin. Helge Nissen, den bekante sångaren vid k. operon i Köpenhamn, säges komma att låta höra sig på Stockholms-operan i början af året.

Kgl. teaterns affärer, som under spel-året 1901—1902 voro allt annat än lysande och vid dess slut kunde utvisa en brist af 33,430 kr. 74 öre, ha under senaste spelår så förbättrats att i stället en kassabehållning af 759 kr. 59 öre uppstod vid dess slut.

Musikaliska akademien höll d. 17 dec. under ordförandeskap af akademiens preses, kronprinsen, ordinarie, månadssammankomst. Vid anställda val omvaldes kronprinsen enhälligt till akademiens preses. Härefter valdes till vice preses justitierådet Karl Silfverstolpe, till ledamöter af akademiens förvaltningsutskott hrr Bolander, Kinberg och Lovén, samt till ledamöter af dess läroverksstyrelse hrr Günther, Dente, Lagergren och Kjellberg. Läraren i instrumentering och komposition vid musikkonservatoriet, hr Hugo Alfvén, som anhållit att på anförda grunder bli entledigad från befattningen, beviljades afsked från och med den instundande 15 januari.

Vidare föredrogos och behandlades ämbetsskrifvelser från ecklesiastikde-

partementet. Slutligen anmäldes gåfvor af manuskript från fru Malla Grandinsson samt af porträtt och musiklitteratur enligt testamentariskt förordnande af framlidne expeditionssekreteraren, ledamoten af Musikaliska akademien L. L. Fries.

Musikkonservatoriet. Vid den af midten af sistlidne december afslutade examensperioden ha följande examina aflagts:

organistexamen af: Karin Westerland, Ragnar Althén, David Danielsson (f. d. elev vid konservatoriet), Harald Fryklöf, Gustaf Nordqvist och Birger Wastesson;

kyrkosångarexamen af: Ragnar Darrell (som förut aflagt musikleäro- och militära direktörsexamen), Olof Vadborg, Anton Wahlberg;

musikleäroexamen af: ofvannämnda Vadborg och Wahlberg samt Sara Löwing och Melcher Svensson;

militära direktörsexamen af: Israel Hägerstrand;

specialbetyg ha tilldelats: i sång: Karl Engkvist (som förut aflagt organist-, kyrkosångare- och musikleäroexamen), samt i pianostämning: ofvannämnda Vadborg och Gustaf Ericson.

Bergs jetong för organistelever har tilldelats Gustaf Nordqvist.

Konservatoriets jetong har tilldelats Kerstin Sundbaum, Herman Asplöf och Daniel Jeisler.

Stipendier och gratifikation till elever ha under terminen utgått med sammanlagt 3,255 kronor.

Inträdesökande för vårterminen skola anmäla sig 15—20 jan.

Stipendier för svenska tonsättare Såsom sökande till stipendier från det på Musikaliska akademien stat uppförda reservationsanslaget för svenska tonsättare hafva inom ansökningsidens utgång anmält sig hrr Emil Anjou, Hugo Bedinger, Karl Wohlfart och Adolf Wiklund.

Tor Aulin och Wilh. Stenhammar gifva tisdagen den 12 januari kl. 8 eftermiddagen en sonatafton hvarvid tre sonater för violin och piano komma till utförande, däraf en af en hittills för svensk publik okänd äldre fransk kompositör: Ch. V. Alkan.

Väntade konserter. Af utländska konsertgifvare lär man innan kort ha att hitvänta fröken Ellen Beck, bekant från sitt konserterande här med syskonparet Bransen hösten 1902, och franska primadonnan m.me Raunay. Jeanne Raunay är en i utlandet uppburen sängerska — hon har bl. a. uppträdd på Stora operan i Paris och i Bryssel som Valkyrian, Elsa i "Lohengrin", Elisabeth i "Tannhäuser", Margaretha i "Faust", Glucks "Ifigenia i Tauris" m. m. Omöjligt lär ej heller vara att Stockholmspubliken får höra henne från scenen i nå-

gon af ofvannämnda uppgifter. I nästa månad konserterar norske violinisten Arve Arvesen samt Brüsselkvartetten, möjligen äfven Willy Burmester.

Muzérska kvartettsällskapet hade d. 29 dec. i sin lokal i konstnärshuset en mycket animerad och intressant julfest, då Aulin-kvartetten utförde aftonens musik jämte flera medlemmar af hofkapellet. Kvartetten (hrr Aulin, Sandquist, Bergström, Lindhe) spelade först Beethovens op. 18, nr 3, hvarpå följde, med hr Stenhammar vid flygeln, en utmärkt pianotrio (op. 53) af Lange-Müller, tillägnad hrr Aulin och Stenhammar, därefter Schuberts Stråkkvintett, op. 163, C-dur, hvari hr Zedeler spelade andra violoncellen. Efter intagen supé gafs under hr Aulins ledning, med konsertmästarne Book och Zetterquist som medverkande, af hofkapellister en symfoni af Mozart i A-dur, komponerad vid 18 års ålder, men bärande opusnumret 201, emedan detta verk nyligen upptäckts. Det har en märkvärdighet däri, att ej pukor förekomma. Den ungdomsfriska, humoristiska symfonien, ypperligt utförd, väckte lifligaste bifall.

Musikföredrag af de mindre eleverna i Rich. Anderssons Musikskola egde rum d. 18 dec. i Vetenskapsakademien. Ett tjugotal stycken utfördes af lika många spelande, som alla gjorde undervisningen heder.

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande hade äfven i år inbjudit svenska tonsättare till täflan om pris för flerstämmiga kompositioner för mansröster. Vid täflingstidens utgång hade ett 70-tal manskvartetter inlämnats. Såsom prisdomare fungera direktören för K. musikkonservatorium, fl. dr V. Svedbom, förste hofkapellmästaren C. Nordqvist och skriftställaren Adolf Lindgren.

Göteborg. Under senare delen af december har Ranfts lyriska sällskap å Stora teatern uppfört operetterna "Madame Augots dotter", "Grefvinnan Pepi" och "Läderlappen" samt Charpentiers "Louise", den "musikaliska roman", som som i maj förra året för första gången i vårt land uppfördes, då på Svenska teatern af samma sällskap. Vid premiären här i Göteborg utfördes såsom i Stockholm Louise af fröken Keyser, fadern af hr Svedelius och modern af nu mera fru Grönberg-Rove; Luciens parti har hr Nordqvist öfvertagit efter hr Lemon. Annandag jul gafs "Vermländingarne" såsom matiré både på Stora teatern och Folkteatern.

En ny sängerska, fröken Karin Lindholm, hemma i Göteborg, har nyligen gifvit en framgångsrik konsert i Berlin, då hon såges ha hänfört den talrika publiken med sin mjuka, om-

fångsrika sopran och sitt själfulla föredrag af en aria ur Mozarts "Titus" samt svenska och norska sånger. Hon är elev af fröken Bohle i Göteborg och fröken Facius i Berlin.

Från våra grannland.

Kristiania dec. 11—31. Nationalteatern har under denna tid af pjäser med musik uppfört "Hans och Greta", "En midsommarnattsdröm" och "Peer Gynt". Annandag jul gafs en föreställning med konsert och deklamation, hvarvid fru Cally Monrad Reimers, Björn Björnson m. fl. medverkade. — På Fahlströms teater har sedan december uppförts "Den sköna Helena" med fru Anna Pettersson-Norrie som gäst i titelrollen och herr Rolf Hammer som Paris.

Trondhjems teater firade d. 14 dec. sitt 100-års-jubileum.

Helsingfors dec. 11—31. Svenska teatern har under denna tid haft dramatiskt program. Af pjäser med musik ha endast förekommit "Gamla Heidelberg", uppförd såsom middagsföreställning annandag jul, och d. 30 dec. "Bröllopet på Ulfåsa". — Finska teatern har fortfarande gifvit några gånger 4-akts-pjese "Tukkijaella" med musik af Jean Sibelius samt dessutom "Hannele" med musik af O. Merikanto. — Alexandersteatern har under denna tid haft en operetrepertoar upptagande: "De tre musketörerna", operabuffa i 3 akter med musik af Varner, "Cornelilles klockor", "Stackars Jonathan", "Den sköna Helena", "Hand och hjärta" af Lecocq och "Mascotte" af Audran. Folkteatern har gifvit "Stabstrumpe-taren" och annandag jul "Vermländingarne". De populära konserterna i Societetshuset under dir. Rob. Kajanus' ledning, ungefär hvarannan dag, ha fortgått med biträde af solister: signor Ernesto Consolo, fru Fanny Clopat (pianister), hr E. Zymbalist (violin), äfvensom af manskör. Filharmoniska sällskapet har gifvit sina (7:e och 8:e) "Folkkonserter", och en sådan gafs d. 12 dec. af pianisten frk. Takanen, biträdd af en studentkvartett.

Köpenhamn dec. 11—31. Kgl. teaterns repertoar af pjäser med musik har under denna tid upptagit "Valkyrian", "Syvsoverdag", "Mignon", "Der var en gang...", "Hans Healing", "Elverhöj" samt balletterna "Valdemar" och "Sylfiden" af Bournonville. En enda konsert ha vi att omämnas, nämligen af pianisten Roger Henrichsen med biträde af konsert-sängerskan fru Emma von Holstein-Berg.

Från andra land.

Wilhelm Stenhammars "Gillet på Solhaug" förberedes till uppförande å k. operan i Berlin under nästkommande februari.

Stockholms Musikinstitut,

Brahegatan 7 B, ö. g. 1 tr.

Vårterminen börjar den 7 Januari.

Anmälningar mottagas den 4 och 5 Januari kl. 1—3 e. m. Under terminen mottagnings- och anmälningstid Måndagar och Torsdagar kl. $\frac{1}{2}$ 2— $\frac{1}{2}$ 3. Prospekt tillhandahålles.

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

Hedvig Svensons Musikskola.

Vårterminen börjar Fredagen den 15 Januari.

Anmälningar mottagas Onsdagen den 13 och Torsdagen den 14 Januari kl. 2—4 och 5—6 e. m.

Därefter Tisdagar och Fredagar kl. 2—3 e. m. Prospekt tillhandahålles.

Hedvig Svenson,

Storgatan 46, 2 trappor. Tel. Östermalm 34 28.

Richard Anderssons Musikskola.

Vårterminen börjar den 7 Januari 1904. Anmälningdag: Tisdagen den 5 Januari kl. 12—2 e. m. Ordinarie mottagningsdagar från och med den 7 Januari Onsdagar och Lördagar kl. $\frac{1}{2}$ 2— $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

Brunnsgatan 28, 2 tr., Stockholm.

Filialer finnas å Söder, Östermalm samt öfre Norrmalm.
(G. 166101)

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK

Kongl. Hofleverantör

GÖTEBORG

Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvillkor.

Den enda svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar alltid erhållit högsta priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDMEALJ »för utmärakta flyglar och pianinos»

Göteborg 1891 Malmö 1896
Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker.
Inalles 21 första pris

A.-B. Skandinaviska Orgel & Pianofabriken

(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)

Grundad 1865

rekommenderar sin tillverkning af

Orglar

för kyrkor, skolor och hemmen samt

Pianinon.

Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaffenhet.

Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.

Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32 Stockholm.

Svensk Musiktidning,

Nordiskt Musikblad. — 24:de årgången — För hvarje musikaliskt hem.

utgives 1904 efter samma plan som förut, innehållande populär läsning i musikaliska ämnen, porträtter, med biografier etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Prik 5 kronor pr år, lösnummer 25 öro. Prenumeration sker här å Expeditionen, Vallingatan 11, 2 tr., i bok- och musikhandeln, å posten och tidningskontor. I landsorten prenumereras bäst å posten.

J. LUDV. OHLSSON

STOCKHOLM

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och Orgelharmonier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! Hufvuddepöt för Blüthners och Rönisehs världsberömda Flyglar och Pianinos.

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmsjö, Kongs. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: från J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — Orglar: från Mason & Hamlins världsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
13 Malmskilnadsgatan 12, Stockholm.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Vallingatan 11, 2 tr.

Frans J. Huss.

Svensk Musiktidnings

MUSIKBILAGA

— 1904 —

kommer ett medfölja något af årgångens första nummer och kommer att innehålla: Pianostycken af Gustaf Hägg, Theodor Kirchner, Ignotus samt en sång af A. M. Myrberg. **Redaktionen.**

INNEHÅLL.

Karl Valentin (med porträtt) — Carl Hagman (med porträtt) — Frans Navál (med porträtt som Romeo) — Prenumerationsanmälan. — Forteckning öfver Hector Berlioz' kompositioner enligt Breitkopf & Härtels tyska katalog. — Musikpressen. — Litteratur. — Följetong: Schubert och Lachner ute på »vift.» — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland samt andra land. — Annonser.